

Kierrätyksestä kiertotalouteen - valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023

Ramate- seminaari 7.11. 2017
Erityisasiantuntija Sirje Stén

1

Valtakunnallinen jätesuunnitelma

- Strateginen suunnitelma jätehuollon ja jätteiden synnyn ehkäisyn valtakunnallisista tavoitteista ja toimenpiteistä Suomessa.
- Kaksi osaa:
  1. Taustaraportti
    - sisältää Suomen jätehuollon ja jätteen synnyn ehkäisyn uusimmat tiedot <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79699>
  2. Strateginen osa:
    - Kierrätyksestä kiertotalouteen - valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023 http://www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Jatteen/Valtakunnallinen_jatesuunnitelma

2

Ohjausryhmä

MINISTERIÖT

- Maa- ja metsätalousministeriö
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Ympäristöministeriö

VALTIONHALLINTO JA TUTKIMUS

- Suomen ympäristökeskus
- Pirkanmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus (tuottajavastuu- viranomainen)
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus (edustaa ely-keskuksia)
- Aalto-yliopisto
- Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Innovaatiorahoituskeskus TEKES
- VTT

LIITOT JA YHDISTYKSET

- Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
- Jätehuoltoyhdistys ry (JHY)
- Jätelaitosyhdistys ry (JLY)
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- Kaupan liitto ry
- Suomen Kiinteistöliitto ry
- Suomen Kuntaliitto
- Suomen Pakkausyhdistys ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Ympäristöteollisuus- ja palvelut ry (YTP)
- Rakennusteollisuus ry (Infra ry)

Työvaliokunta

Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, ELY-keskukset

3

Painopistealueet

Rakentamisen
jätteet

Sähkö- ja
elektroniikka-
laiteromu

Biohajoavat
jätteet

Yhdyskunta-
jätteet

Missä mennään

- Lausuntokierros päättyi elokuun lopussa
  - Lausuntoja yhteensä 87 kpl n. 300 sivua
  - Kaikki lausunnot ovat täällä:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4cb8db67-5c63-470e-979a-dc660c6fadc5>
- Tavoitteena saada valtioneuvoston hyväksyttäväksi vuoden loppuun mennessä

5

Jätehuollon tavoitetilä 2030

1. Laadukas jätehuolto on osa kestävästä kiertotaloudesta.
2. Materiaalitehokas tuotanto ja kulutus säästävät luonnonvaroja sekä hillitsevät ilmastonmuutosta.
3. Jätteen määrä on vähentynyt nykyisestä. Uudelleenkäyttö ja kierrätys ovat nousseet uudelle tasolle.
4. Kierrätysmarkkinat toimivat hyvin ja alalle syntyy uusia työpaikkoja.
5. Kierrätysmateriaaleista saadaan talteen myös pieninä pitoisuuksina esiintyviä arvokkaita raaka-aineita.
6. Materiaalikierrot ovat haitattomia ja tuotannossa käytetään yhä vähemmän vaarallisia aineita.
7. Jätealalla on laadukasta tutkimusta ja kokeilutoimintaa ja jäteosaaminen on korkealla tasolla.

6

Rakentamisen jätteet

7

2. Tavoite: Rakentamisen jätemäärä vähenee

2.1. Otetaan käyttöön vapaaehtoinen sopimusmenettely, jolla lisätään uudisrakentamisen, korjaus- ja purkutyömaiden materiaalitehokkuutta sekä parannetaan jäteasetuksen mukaista lajittelua

Vastuutaho: YM, TEM, Rakennusteollisuus RT ry, Motiva Oy, Suomen kiinteistöliitto ry, Kuntaliitto, Senaatti-kiinteistöt

Aikataulu: 2020-

2.2. Laaditaan julkisille hankkijoille ohjeistus materiaalitehokkaasta rakentamisesta ja kiertotaloutta tukevasta uudis-, korjaus- ja infrarakentamisesta

Vastuutaho: YM, VNK, TEM, Motiva Oy, kunnat, Kuntaliitto, RT ry

Aikataulu: 2018

8

2. Tavoite:

2.3. Käynnistetään pilottihankkeita ja –alueita, joissa sovelletaan materiaalitehokkaampia toimintatapoja ja tavoitellaan korkeaa kierrätysastetta

Vastuutaho: YM, ARA, kunnat

Aikataulu: 2018 –

2.4. Varmistetaan materiaalitehokkuuden ja kiertotalouden perusteiden sisältyminen rakennusalan koulutukseen

Vastuutaho: OKM, Opetushallitus, Sitra, SYKLI, Rateko, ammatilliset oppilaitokset ja korkeakoulut

Aikataulu: 2018 -

9

2. Tavoite:

Ehdotuksia muiden toimijoiden käyttöön:

2.5. Kehitetään ja tehostetaan rakennustuotteiden ja –osien kierrätyskeskustoimintaa kunnissa

Vastuutaho: kunnat

2.6. Jatketaan korjattavuuden, purettavuuden ja muuntojouston kriteerien kehittämistä suunnittelijoille

Vastuutaho: Rakennustieto, Safa, SKOL ry

2.7. Tehostetaan kansallista neuvontaa tukemaan rakentamisen materiaalitehokkuutta ja kierrätystä

Vastuutaho: Motiva Oy, TEM, YM

10

3. Tavoite: Talonrakentamisen jätteen materiaalina hyödyntämistä nostetaan 70 %:iin

3.1. Luodaan jätelajikohtaiset suunnitelmat tärkeimmille rakennusjätelajeille materiaalihyödyntämisen tehostamiseksi

Vastuutaho: YM, TEM, Syke

3.2. Tehdään maavertailu korkea kierrätysasteen maiden kierrätysmarkkinoiden toimimisesta

Vastuutaho: TEM, YM

11

3. Tavoite:

3.3. Tehostetaan verkkopohjaisten rakennusjäteilmoitusten käyttöä

Vastuutaho: YM, kunnat, rakennuttajat

3.4. Tehostetaan teollisten symbioosien hyödyntämistä rakentamisen materiaalien käytön kehittämisessä

Vastuutaho: YM, kunnat, rakennuttajat, Motiva Oy

EU vaikuttaminen:

3.5. Kehitetään rakentamisen kierrätystuotteiden sisämarkkinasäädösten mukaisia menettelyjä

Vastuutaho: YM, TEM, STM

12

4. Tavoite: Rakennus-, purku- ja maarakentamisen jätteiden hyödyntämistä lisätään riskit halliten

4.1. Selvitetään kansallisten rakentamisen jätteitä koskevien ei enää jätettä (End of Waste) -kriteerien tarvetta ja edellytyksiä

Vastuutaho: YM, Syke

4.2. Kannustetaan kuntia nimeämään koordinaattori ylijäämämaiden ja rakentamisessa syntyvien jättemateriaalien hyödyntämiseen

Vastuutaho: YM, Kuntaliitto, kunnat

13

4. Tavoite:

4.3. Maaperän tilan tietojärjestelmän kehittäminen nykyistä toimivammaksi sekä paremmin suunnittelua ja päätöksentekoa tukevaksi

Vastuutaho: YM, Syke, Elyt, kunnat

4.4. Luodaan pilaantuneiden maiden riskinhallintaan ohjauskeinoja, jotka säästävät ja edistävät kiertotaloutta tukevien menetelmien käyttöä

Vastuutaho: YM, Elyt, Syke

14

5. Tavoite: Parannetaan rakennus- ja purkujätteiden tilastoinnin tarkuutta ja oikeellisuutta

5.1. Jätetietojärjestelmän kehittämisen yhteydessä huolehditaan rakentamisen jätteiden tieto- ja tilastointitarpeista

Vastuutaho: YM, VM, Tilastokeskus, Syke

5.2. Kehitetään tietopalvelu rakennetun ympäristön materiaalivirtojen seurantaan ja ennakointiin

Vastuutaho: YM, Sitra

15

Valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpano ja seuranta

- Valtionhallintoa sitova suunnitelma, kun hyväksytty valtioneuvostossa.
  - Kukin toimija vastaa vastuulleen annetun toimenpiteen toteuttamisesta
  - YM seuraa tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista
- Tarvitaan kaikkien toimijoiden toimia tavoitteiden saavuttamiseksi!

16